

Васил Георгиев на 60 години

Петър БЕРОН

Всъщност, на 11 февруари 1996 г. именитият наш ентомолог ще стане на 61, но поводът да напиша тези бележки е пенсионирането му на 60 години.

Странен пенсионер е Васил. За една година той прибави към научните си трудове (пъвично от 100) още няколко, включително обемистия Каталог на Carabidae в България (279 стр., 754 вид.). Този каталог той състави заедно със сина си Борислав, който е и най-големият му принос към българската и световната зоология. Борислав продължава пълноценно делото на баща си като учен в Националния природонаучен музей. След многото огорчения, които получи, че Васил Георгиев това е сигурно едно дълбоко удовлетворение.

Васил Борисов Георгиев е завършил БГГ факултет в София през 1958 година. Назначен е за препаратор в Института по зоология при БАН. Денем етикетира паяците на г-р П. Дренски, а вечер пише научни трудове. Дълго време основното му занимание беше изследването на водните бръмбари (Dytiscidae, Gyrinidae, Haliplidae) по цял свят. Той е признат специалист по тези насекоми и е описан десетки нови таксони от много страни. През 1987 публикува том 17 на Фауна на България, посветен на бръмбарите плавачи. Получава материали от световни музеи, част от тях обогатяват и българската национална колекция.

Още от 1955 г. Георгиев се запознава с П. Трантев и групата млади биоспелеолози около него. Вдъхновен от учителя си акад. Иван Буреш той се впуска в изследването на пещерната фауна на България и постига забележителни резултати. Любознателен и инициативен, моят дългогодишен приятел не само описва много нови пещерни бръмбари, а и замисля проект за цялостен каталог на българската пещерна фауна (по подобие на Пещерната фауна на Франция на Жанел). Не ми отива много да хвала това „Есе“, излязло през 1962 г. в престижното списание

Annales de Spéléologie, тъй като съм негов съавтор. Все пак ще отбележа условията, при които успяхме да съберем данни за 225 български пещери и за 355 вида животни в тях, а Васил състави и библиография от 157 заглавия на публикации върху българската пещерна фауна. Идеята за тази книга го етап през 1958 г., когато аз бях студент от I курс, а той — препаратор, който можеше да работи само вечер. И така, аз обикалях пещерите (нямаше още клубове, нито Главна картотека на българските пещери, нямаше нищо). Васил разпределяше и изпращаше материала, обработваше част от него, събираще литература, пише стотици писма до видни специалисти. Понякога ходеше и по пещери. През 1961 г. изпратихме ръкописа на проф. Вандел и, след като книгата излезе, две години не казахме на никого, за да не си навлечем неприятности.

Васил Георгиев стана научен сътрудник едва през 1966 г., с цяла грамада публикации. Стана „старши“ през 1980 г., след като беше „посъветван“ от институтските вълхви да не защитава като докторат забележителната си монография „Троглобионтната сухоземна фауна на Балканския полуостров“ (БАН, 1977). Не пожела да защити дори и кандидатска дисертация, за да не сържи изпит по марксизъм, но не се прави на дисидент. Комунистите го гледаха накрило, а демокрацията му донесе... пенсиониране. Васил винаги е умел да различава истинските стойности от мимолетната пушлка. Задълбочен и аналитичен, той работи много и по въпросите на зоогеографията, публикува оригинално зоогеографско поделяне на България и зоогеографски анализ на такава далечна от нас фауна като мадагаскарската. Георгиев се занимава и с много други зоологически въпроси. Изпод перо то му са излезли стотици научнопопулярни статии и много книги за различни животни, по история на градовете и на българската фауна.

Васил Георгиев е един от най-ерудираните и забележителни български зоолози. Много още може да се напише за него, но ще си запазя това удоволствие за следващите му годишнини. Неговите приятели и дългогодишки съратници от Националния природонаучен музей от сърце му желаят здраве, нови успехи и да зарадва музея с богатата си колекция от водни и пещерни бръмбари.